

Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplaceny,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222

Fax: 416/530-0069

E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com
satellite1-416@rogers.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 11.

(313.)

Vol. 14.

satellite 1-416

Thursday,

June 3,

2004

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Mýty a ministr

Na začátku byl mýt o stvoření světa. Pak těch mýtů o stvoření světa bylo několik. Pak kdosi přišel s myšlenkou vytvořit představení o *Mýtech, které nás spojují* pokusit se dát dohromady představení českých, torontských (scarboroughských) a indiánských herců ze skupiny De-ba-jeh-mu-jig. Na toto představení měl přijet ministr kultury Pavel Dostál.

Jelikož se představení konalo třikrát ve Scarborough a jednou v Torontu, naplánoval jsem si to tak, abych do sousední republiky, jak označuji i po amalgamací torontské předměstí, musel co nejméně. Jenže všechno je jinak. Na představení v Torontu nebyly lístky, takže místo plánovaného úterý jsme museli již v neděli vyrazit do Scarborough.

A bylo to dobré, neb jsem si uvědomil, že něco nade mnou dokáže věci organizovat lépe než já. Po dlouhé době jsem totiž někam přišel včas, zažil jsem něco z atmosféry, která je při premiéře (i když to byla jen kanadská premiéra), něco z toho, kdy herci nevědí, jak publikum bude reagovat, protože *Mýty nás mohou spojovat*, ale lidé na ně mohou reagovat různě. Navíc po prvním představení jsou všichni plní dojmů, o které se chtějí podělit. Po dalším představení jsou všichni již podělení a názory zformované, uzavřené a uložené k věčnému spánku.

Jenže otázka po vzniku světa a po konci světa nepadla během těchto dvou dnů plných překvapení naposledy. Vlastně se jí dotkl i ministr Pavel Dostál o den později, když citoval Čapkovu hru RUR. To bylo skoro o čtyřicet hodin později.

Mezitím jsem chtěl v pondělí zpracovat rozhovor s Jiřinou Mencákovou o představení, o tom, jak se jim spolupracovalo, jak dlouho nacvičovali. Jenže - když jsem ráno usedl k počítači, dověděl jsem se, že schůzka s ministrem Dostálem není v osm večer, ale již v pět odpoledne. Navíc pršelo. Opět bylo všechno jinak. Vypnul jsem počítač a vypravil se na Masaryktown. Tentokrát nikoliv na kole, takže mne nikdo z kola nemohl sundat ani při odbočování doleva ani doprava. Vydali jsme se autem, jenž pilotovala má žena, která spolu s Vladěnou Krykorkovou tuto cestu pojala jako zahřívací okruh pro večerní diskusi. Dospěl jsem tedy k závěru, že zahřívací okruh se může konat i na rovné silnici.

Při příjezdu do největšího českého města Masaryktownu sousední republiky Scarborough, členu Torontské unie (dále již TU, neplést si s EU) nás čekal nejprve dešť, který nás, po zahřívacím kole, náležitě zmrazil.

Chtěl bych na tomto místě poděkovat Masarykovu ústavu a velvyslanectví za milé přivítání. Dokonce jsem nahlédl do kanceláře, kde jsem před léty začínal. Jen jaksi slíbené interview se z časových důvodů nekonalo. Opět mohu konstatovat, že to bylo dobře. Ptal bych se ministra na blbosti a on by po dvacáté odpovídal na stejné otázky.

Rychlá návštěva knihovny na Masaryktownu byla pro něj důležitější a navíc zajímavější. Navíc dešť se změnil ve vichřici, takže měl jistě pocit, že kanadští krajani jdou ve slépěch Jacka Londona. Musím se přiznat, že i já jsem byl v knihovně na Masaryktownu poprvé. Zpět do restaurace Praha, vzdálené padesát metrů, jsme přírodní živel překonali automobilem. Ministr tak mohl

Mýty, které nás spojují

vidět, že krajani nejsou holí zadci.

Po příchodu do restaurace se brzy rozjela i beseda, jen jaksi o té kultuře se hovořilo pomálu. Přitom bylo o čem hovořit. Nakonec přece jen i na tu kulturu došlo. Pavel Král vysvětlil, proč si myslí, že Nové divadlo žádné granty nepotřebuje. Ministr Dostál mu však oponoval, že jsou kulturní odvětví, která naopak podporu potřebují. Josef Čermák věnoval ministru Dostálovi svoji knížku *It All Started With Prince Rupert*. Helena Fineová vyprávěla o svých projektech, kdy kanadským dětem ukazuje, nejen to, co vzniklo v Terezíně, ale i o holocaustu. Vladěna Krykorková představila svoji knížku *Silver Moon*. Ministr se mohl seznámit i s pracemi mé ženy Marie Gabánkové. Umělci se dověděli, že mohou žádat o české granty pro své umělecké projekty. *Bohužel* se nějak zapomnělo na duchovno a přitom církve jsou důležitou součástí krajanského kulturního života. Vždyť to byla jedinečná příležitost dovědět se něco o vztahu církve a státu. Tentokrát však torontské duchovenstvo chybělo. Nemyslím si, že by to faráře a pastory nezajímalo, zkrátka nějak o tomto setkání, podobně jako učitelky z doplňovací školy, nevěděli.

Na štěstí existenciální otázky, otázky na kterých skutečně záleží, během večera zcela nevyzimely. Neobjevily se během oficiálního večera, ale jaksi v prodloužení. V okamžiku, kdy už jsem sbalil fidlátka, jsem slyšel větu, která mne přinutila dát si další pivo a poslouchat: „Děti dnes vědí, co se stalo v New Yorku, ale nečetli Babičku.“

Hlavními diskutujícími byli honorární konzul pan Lanny Rosický a ministr kultury. Bylo dobré, že oba byli

přesvědčení o správnosti svého názoru. Nebyla to tedy diskuse, kdy jeden interpretuje názory někoho jiného, ale svoje vlastní.

“Ono to dnes musí šlapat. Mladá generace nemusí na nic čekat. Všechno je tu hned a to se obrátí nakonec proti tvůrci, proti člověku. Počítač napíše dokonalý dialog, formálně to bude perfektní, ale nebude to mít duši. Na Moravě říkáme *srdíčko*. Nikomu to však v budoucnosti nebude vadit, že ten dialog, že ten obraz nemá duši, *srdíčko*. Ona to ta nová generace ani nebude vědět, že to tam má být,” tvrdil ministr. Proti této výpovědi namítl pan Rosický, jestli my máme právo určovat příští generaci to, co je pro ni dobré. “Nemám právo, ale je mi to líto, že to tam vede, že o to ta příští generace přijde. Je mi líto, že jim nahradíte dobrou sekanou Macdonaldem. Jel jsem někde po silnici a nějaký sprejer napsal *Svět se posral*. A já jsem si řekl, tys napsal obrovskou pravdu. Je to v tom. Srdce není jen pumpa. Srdíčko není jen pumpa. Srdce je něco jiného.” Argument honorárního konzula zněl, že i v programování může být srdce a že nejlepší programátoři jsou právě umělci. Přes počítač lze napsat básně. Počítač je pouze nástrojem. Je poezie, která je napsaná počítačem a nepozná se, že je to takto uděláno. Počítač pouze stanovuje určité mantinely. “Obsah nemůžete naprogramovat. Já jako kritik nemusím poznat, že se jedná o takto napsanou báseň, ale to mně dává za pravdu. Vy totiž v milování nahradíte orgasmus něčím, co vypadá jako orgasmus. Odchází z toho člověk, mizí člověčina. Pak přicházejí roboti Karla Čapka. Je to

Pokračování na str. 3